

Shrnutí z jednání PS pro odpočty na VaV ze dne 26. 6. 2024

Cílem jednání v tomto bodě bylo prodiskutovat navržená opatření k zefektivnění a zatraktivnění odpočtů na VaV z 13 navržených zejména zástupci poplatníků a 4 navržených MF.

Vybrána pro další činnost PS měla být taková, která nejlépe přispějí k dosažení cíle a budou z pohledu realizace procesně i časově relevantní.

U každého bodu je uvedeno, zda se PS na využití návrhu pro zefektivnění a zatraktivnění NE/SHODLA, případně další komentář.

Výstupy lze rozdělit do následujících skupin:

A) **Nutné pro snížení administrativy či obnovení důvěry poplatníků v systém odpočtů na VaV:** 2, 3, 4, 10, 11, 12, 13

B) **Potřebné pro zatraktivnění odpočtů:** 6, 8, 9 - body jsou k politickému rozhodnutí s přihlédnutím k největší efektivitě a jednoduchosti implementace, u bodu 7 – účastníci jednání byli ve SHODĚ a podporují toto opatření. U opatření č. 5 byla shoda na složitosti nastavení, proto není doporučeno jej nyní rozpracovávat a spíše zvolit z bodů 6, 8 a 9.

C) **K dalšímu jednání:**

1- pilot, po vyhodnocení pilotu, který je realizován na případy ex- post posuzování VaV, zvážit možnost zavedení také ex ante posouzení.

14 - Zaměření odpočtů na skutečné VaV a nikoliv na inovace nižšího řádu (zejm. otázka podmínky prvku globální novosti). Uvedené by bylo významnou komplikací a změnou v dosavadní právní úpravě. Zástupci příjemců nesouhlasí s navrženým opatřením. PS se shodla, že prokazování globálního prvku novosti není vhodné ani technicky možné.

15-17 - omezí okruh poplatníků využívající odpočty a může omezit efektivitu přínosů VaV pro ekonomiku v řadě konkrétních projektů, tedy není v souladu s hlavním cílem.

Dne: 26.6.2024

Zapsal: Karel Kouřil

TÉMATY PRO JEDNÁNÍ PRACOVNÍ SKUPINY PRO DAŇOVÉ ODPOČTY NA VÝZKUM A VÝVOJ PRO DALŠÍ OBDOBÍ

Oblast	#	Navrhované opatření	Doplňující specifikace	Potřeba legislativní změny	Přínosy opatření	SHRUTÍ Z JEDNÁNÍ 26. 6. 2024
"PILOT" (GFŘ – TAČR)	1	Hodnocení výzkumné a vývojové činnosti poplatníka, tedy odborné technické a technologické posouzení nezávislým expertem	Pilot probíhá ve spolupráci s TAČR na realizovaných kontrolách u firem, které souhlasily se zapojením do pilotu. Vyhodnocení je předpokládáno na konci tzn. po ukončení kontrol. Doba trvání pilotu měsíce spíše rok.	Ne	Realizace posouzení EX POST: Přínos pro proces dokazování, zda jde o VaV při kontrole. Přínosné pro FS i daňový subjekt. Realizace posouzení EX – ANTE: Vyšší právní jistota poplatníka formou závazného posouzení.	„PILOT“ probíhá k EX-POST posouzení. NENÍ SHODA - Závazné posouzení EX – ANTE BYL OD POČÁTKU jedním z hlavních navrhovaných opatření pro zatraktivnění odpočtů. - Na PS byly ze strany GFŘ vysvětleny dotazy k formuláři pilotu. - GFŘ ZÁSADNĚ NESOUHLASÍ se zavedením hodnocení EX- ANTE. Důvody: nemá potřebné kapacity, předpokládá následný nesoulad mezi schváleným projektem a skutečností v průběhu řešení a z toho vyplývající nutnost

						kontrolovat faktický obsah projektu i nákladů.
SNÍŽENÍ ADMINISTRATIVNÍCH POŽADAVKŮ	2	Zrušení kapitoly Způsob kontroly v Projektové dokumentaci	Kapitola je často správcem daně vyhodnocena jako vágní a toto je vydáváno za porušení formálních náležitostí projektové dokumentace. Poplatníci často neví, co mají do příslušné kapitoly uvést, jak takový uvedený způsob kontroly doloží a co mají doklady obsahovat. Připravují proto nad rámec vlastních interních podkladů k projektům a jejich kontrole ještě další hodnotící zprávy speciálně pro odpočet. V jiných zemích jako například na Slovensku či v Rakousku tato kapitola vůbec v Projektové dokumentaci nefiguruje.	Ano	V Projektové dokumentaci vypuštění kapitoly Způsob kontroly a hodnocení postupu řešení projektu a dosažených výsledků by mělo být významnou pozitivní změnou pro poplatníky a znamenat administrativní zjednodušení celého systému odpočtu a vyšší právní jistotu a zároveň nedojde k zvýšení rizika zneužití odpočtů	Varianta legislativní změny NENÍ SHODA - FS trvá na potřebnosti uvedení způsobu kontroly v zákoně Varianta alternativní SHODA - Uvedené lze řešit i s využitím zavedené nové legislativní úpravy zákonem č. 462/2023 Sb., která umožňuje dokládat poplatníkovi další podklady prokazující naplnění požadavku realizace kontroly a vyhodnocení. - K uvedenému je potřeba diskuse na příkladech špatné i dobré praxe mezi FS a zástupci poplatníků. - Bude vydán nový pokyn s příklady.
	3	Vypuštění požadavku na uvedení kvalifikace a zaměstnaneckého poměru z kapitoly „Jména všech osob“ Projektové dokumentace	Kvalifikaci a formy pracovněprávního vztahu osob k poplatníkovi je možno doložit a prokázat pracovněprávními dokumenty poplatníka.	Ano	Administrativní zjednodušení	SHODA - Uvádění osob podílejících se na řešení je nutné. Změny jsou možné, musí být evidovány, doloženy. - Prokázání kvalifikace a zaměstnaneckého poměru lze odvodit jinak, s využitím zákona č. 462/2023 Sb. - Nutné právně zvážit, zda upravit buď zákon, nebo postačí úprava metodického pokynu (překlenutí výkladem). - Potřeba edukace směrem k FS i poplatníkům.
	4	Výkladově jednoznačně potvrdit, že novela ZDP k odpočtům na VaV - zákon č. 462/2023 Sb. znamená, že v případě formálních nedostatků v projektové dokumentaci bude mít poplatník možnost v rámci daňového řízení prokázat, že se skutečně jedná o VaV a je zde nárok na odpočet.	To odpovídá i jazykovému výkladu dané změny a je v souladu s tím, co bylo v této věci deklarováno MF při přípravě a odsouhlasení dané změny	Ne	Vyšší právní jistota poplatníka daně	SHODA - Shoda, nutno dále precizovat v pokynu, metodice ve spolupráci. - PS má zájem o konzultace přípravy pokynu, metodiky - PS konstatuje nutnost komunikace mezi FS a zástupci poplatníků (SP ČR, KDPCR, apod.) formou workshopu, semináře apod.

	5	Sleva na pojistném (soc. a zdr. odvody) či ponížení zálohy na daň z příjmu u závislé činnosti zaměstnanců – výzkumníků	Fungují např. v Rakousku, respektive v Polsku. V Polsku lze odpočet uplatnit proti daňovému základu daně z příjmů právnických osob nebo v případě, že plátce daně z příjmů právnických osob vykazuje ztrátu nebo nedostatečný základ daně, může odpočet uplatnit proti měsíční záloze na daň z příjmů ze závislé činnosti za zaměstnance, kteří se alespoň 50 % pracovní doby daného měsíce věnují činnosti VaV. Dochází tak k tomu, že zaměstnavatel uskutečňující činnost VaV získává „cash benefit“ v podobě snížení plateb na daň z příjmů ze závislé činnosti za VaV zaměstnance. Polsko umožňuje využívat tuto formu odpočtu VaV také zpětně.	Ano	Zvýšení motivace k činnosti VaV	SHODA - Body 5-9 jsou možné cesty ke zvýšení využívání odpočtů (jejich zatraktivnění a mimo jiné kompenzace vysokých nákladů na administrativu pro projekty menšího rozsahu a náklady spojené s nejistotou) a na polickém rozhodnutí je, které z těchto návrhů využijí - V ČR je od 2005 zaveden systém odpočtu od základu daně, uvedený návrh systému funguje jako úspora na odvodu na soc. a zdrav. PS se shodla, že kombinovat oba systémy není vhodné. - PS upozornila na určité komplikace této varianty a doporučila se zabývat spíše využitím následujících možností.
PARAMETRICKÉ ÚPRAVY	6	Zavedení cash back (přímé platby)	Cash back je možný v řadě evropských zemí např. v Rakousku, Irsku, Francii, Německu, Norsku, Velké Británii (VB). Rakouský režim umožňuje vrácení 14 % vývojových nákladů ve formě přímé platby. V Irsku mohou společnosti obdržet až 25 % odpočtu ve formě přímé platby. Ve Francii dostane firma přímou platbou 30 % - 50 % vývojových nákladů, které nebylo možné uplatnit jako odpočet oproti dani z příjmů právnických osob. Norský režim umožňuje vratku 19 % vývojových nákladů. Ve VB je možné dosáhnout na cash back 13 % nebo až 33 % dle velikosti firmy.	Ano	Motivace dalších subjektů k činnosti VaV, především začínajících firem	K POLITICKÉMU ROZHODNUTÍ NENÍ SHODA - Tento systém se zavádí aktuálně na Slovensku. - Akceptovatelnější by byla varianta s nastavením limitu pro Cach Bask. - Cílem je podpořit MSP a zejména začínající firmy, které nemají ještě zisk.
	7	Prodloužení možnosti uplatnění odpočtů ze 3 na 5 následujících zdaňovacích období, pokud poplatník nedosáhl základu daně k odečtu v aktuálním období.	V mnoha státech je možnost „carry forward“ časově neomezená (VB, Itálie) nebo výrazně delší, např. Španělsko (18 let), Portugalsko (12 let), Kanada a USA (20 let). Mnoho států pak doplňuje systém o cash back (Německo, VB, Francie pro MSP, USA možnost využít pro úhradu jiných pohledávek státu atd.) Prodloužení na 5 let dále je aktuálně diskutováno na Slovensku.	Ano	Vyšší atraktivnost nástroje nepřímé podpory a s tím spojená vyšší motivace subjektů k činnosti VaV. Určitou nevýhodou je prodloužení doby pro případnou kontrolu a s tím spojenou evidenci a archivaci dokladů.	SHODA - Shoda na možném prodloužení na 5 let a možnosti poplatníka oznámit FS, že ukončuje dobu možnosti uplatnění odpočtu. Tím by se neprodlužovala doba pro případnou kontrolu.
	8	Nárůst výše odpočtu na 200 % při ročních nákladech na poplatníka do 10 mil. Kč nebo zavedení jednoduššího systému vykazování při splnění určitých kritérií (paušál na poplatníka) by pomohlo zejména MSP.	Případně jejich jiné možné zvýhodnění, např. ve Francii MSP mohou žádat navíc 30 % tzv. Innovation Tax, vyšší procento pro MSP je také ve Španělsku a USA.	Ano	Vyšší atraktivnost nástroje nepřímé podpory a s tím spojená vyšší motivace subjektů k činnosti VaV. Podpora především pro MSP.	K POLITICKÉMU ROZHODNUTÍ - SP ČR opatření považuje za efektivní kompenzaci admin. náročnosti zpracování malých projektů (především u MSP), možné

						dále diskutovat nad sazbou (např. 150 %, což i více odpovídá mezinárodnímu srovnání). - FS se obává účelového rozdělování účetních jednotek.
	9	9.a) Navýšení sazeb odpočtů z 100/110 % na 150/165 %. 9 b) Zvýšení sazby odpočtu na mzdové výdaje u mladých výzkumných nebo vývojových pracovníků do 30 let na 250 %.	Zavedeno např. ve Francii (výrazné zvýhodnění PhD.) nebo Španělsku (bonifikace výzkumníků do 30 let).	Ano	Vyšší atraktivnost nástroje nepřímé podpory a s tím spojená vyšší motivace subjektů k činnosti VaV	K POLITICKÉMU ROZHODNUTÍ 9a) - Po diskusi zvážit úpravu např. bonifikace nárůstu na 150%. - Jedná se o jednoduchou a legislativně snadno proveditelnou úpravu s efektem podpory firem, které více investují do VaV a které mají zisk. NENÍ SHODA 9b) - Diskuse nad definicí mladý výzkumný pracovník, např. Ph.D. U 9A I 9B MF, GFR konstatují, že jde o politické rozhodnutí, vzhledem k výběru daní a rozpočtu. SP ČR i ekonomičtí experti upozorňují, že jde o nástroje vedoucí k zadanému cíli s prokazatelnými efekty a tím i prospěchem pro ekonomiku a veřejné finance.
SYSTÉMOVÉ ZMĚNY	10	Pravidelná jednání PS pod RVVI k odpočtům na VaV s jasným zadáním zvýšení atraktivity daňových odpočtů na VaV.	Ta by měla přinést přípravu konkrétních změn, vyhodnocování odpočtů či společnou diskusi nad přípravou případných metodik a pokynů, aby byly v praxi funkční a vedly k usnadnění postupů firem a finanční správy a zároveň nepřinesly nové požadavky či problémy.	Ne	Průběžný monitoring stavu daňových odpočtů na VaV a možnost okamžité reakce na získané podněty	SHODA - SOUHLAS - Nyní jednání pravidelně probíhají.
	11	Zabezpečení skutečného klientského přístupu finanční správy v průběhu kontrol.		Ne	Vyšší právní jistota poplatníka daně. Vyšší atraktivnost nástroje nepřímé podpory a s tím spojená vyšší motivace subjektů k činnosti VaV	SHODA Byl deklarován zájem GFR o zlepšování fungování FS, budou probíhat interní školení a workshopy se zástupci poplatníků.
	12	Uskutečnění společných školení firem, finanční správy a daňových expertů pod záštitou MVVI, RVVI, ministra financí a GFR.	Školení by měla vést k prezentaci a sdílení správných postupů nebo detekci problémů FÚ a firem při uplatňování odpočtu.	Ne	Vyšší právní jistota poplatníka daně. Vyšší atraktivnost nástroje nepřímé podpory a s tím spojená vyšší motivace subjektů k činnosti VaV	DISKUSE POKRAČUJE PS shoda na uspořádání workshopu, případně školení. - Z diskuse vyplynula potřeba 2 typů setkání: A) Workshop k podpoření právní jistoty, k vyjasnění technických postupů, diskusi praktických příkladů dobré a špatné praxe. FS neshledává vhodným zpracování katalogu dobrých příkladů praxe, nebo přesného

						návodu. Nelze postihnout všechny možné příklady praxe (to členové PS ani nečekají). FS nemá kapacitu v reálném čase zpracovat dokument obsahující široké příklady možné praxe. V novém pokynu k zákonu a odpočtům budou uvedeny základní příklady. Časový předpoklad říjen 2024 B) Konference / seminář pod záštitou ministrů, jako PR vyjádření podpory odpočtům, probíhajícím a plánovaným změnám v odpočtech na VaV. Časový předpoklad navazuje na termín viz bod A.
	13	Rozšíření a vyhodnocování statistik týkajících se odpočtu na VaV (přizpůsobit proces/IT, sběr dat).	Sledovat by se nově mohla např. tato data: kolik kontrol na DPPO proběhlo celkem, kolik z nich bylo zaměřeno na odpočty, v kolika případech bylo správcem daně identifikováno pochybení, kolik bylo doměřeno, jaká byla chybovost v projektové dokumentaci, kolik soudních sporů se vede. Dále zavedení alespoň 2 základních kategorií pochybení (např. není VaV/administrativní pochybení), rozdělení kontrol na probíhající a ukončené nebo dle doby, počet kontrolovaných zdaňovacích období, dále např. v kterých případech byl FÚ zajišťován znalecký posudek. Vše členěno dle regionů.	Ne	Aktuální a širší data by umožnila flexibilní reakci na aktuální výkonnost, efektivitu, administrativní náročnost a lepší vyhodnocování odpočtů na VaV	NEBYLO DISKUTOVÁNO -

NÁVRHY MINISTERSVA FINANCÍ	14	Zaměření odpočtů na skutečné VaV a nikoliv na inovace nižšího řádu (zejm. otázka podmínky prvku globální novosti).				NESHODA: Potřeba vyjasnit stupeň VaV např. podle Stupnice podle Valenty s cílem podporovat vyšší stupně inovací. PS se shodla, že prokazování globálního prvku novosti není vhodné ani technicky možné. Právně zvážit nutnost úpravy v zákoně, nebo postačující úpravu, pokynu, metodiky.

	15	Zaměření odpočtů pouze na VaV v určitých oblastech, tam kde je priorita ČR.			NESHODA: - NESOUHLAS s pozitivním vymezením oblasti podpory formou odpočtů. - Lze diskutovat možnost negativního vymezení uplatnění odpočtů podle oborů (např. bankovníctví) - Nutné prověřit, zda uvedený postup by nevyžadoval notifikaci EK jako selektivní podpora - Obecně jde o komplikaci systému
	16	Zajištění, aby výsledky VaV generovaly duševní vlastnictví, které zůstane v ČR			SHODA NAD PROBLEMATIČNOSTI NÁVRHU: - Upozornění na selektivnost opatření a možnou nutnost schválení EK - Upozornění na možný střet s principem volného pohybu zboží a kapitálu. - Vhodnější cestou je výraznější podpora MSP. - Obecně jde o komplikaci systému.
	17	Zhodnocení relevantnosti poskytování odpočtů pro velké subjekty			SHODA - na vyšší / širší podpoře MSP BEZ SHODY: - na zastropování výše odpočtů, jde o politické rozhodnutí. - Velký podnik vymezen mimo jiné počtem jen 250 zaměstnanců, dopadne na řadu českých podniků s nízkým kapitálem, které by měly být motivovány k vyšší VaV aktivitě. - Upozornění na selektivnost opatření.